

Privredne funkcije - formule i zadaci -

2010/2011

Privredne funkcije

Privredne funkcije

Privredne funkcije

- $x(p)$ - funkcija tražnje

Privredne funkcije

- $x(p)$ - funkcija tražnje
- $P(x)$ - funkcija ukupnih prihoda u zavisnosti od količine robe x

$$P(x) = x \cdot p(x)$$

Privredne funkcije

- $x(p)$ - funkcija tražnje
- $P(x)$ - funkcija ukupnih prihoda u zavisnosti od količine robe x

$$P(x) = x \cdot p(x)$$

- $P(p)$ - funkcija ukupnih prihoda u zavisnosti od cene robe p

$$P(p) = p \cdot x(p)$$

Privredne funkcije

- $x(p)$ - funkcija tražnje
- $P(x)$ - funkcija ukupnih prihoda u zavisnosti od količine robe x

$$P(x) = x \cdot p(x)$$

- $P(p)$ - funkcija ukupnih prihoda u zavisnosti od cene robe p

$$P(p) = p \cdot x(p)$$

- $C(x)$ - funkcija ukupnih troškova

Privredne funkcije

- $x(p)$ - funkcija tražnje
- $P(x)$ - funkcija ukupnih prihoda u zavisnosti od količine robe x

$$P(x) = x \cdot p(x)$$

- $P(p)$ - funkcija ukupnih prihoda u zavisnosti od cene robe p

$$P(p) = p \cdot x(p)$$

- $C(x)$ - funkcija ukupnih troškova
- $D(x)$ - funkcija ukupne dobiti

$$D(x) = P(x) - C(x)$$

Privredne funkcije

Privredne funkcije

- $\bar{P}(x)$ - funkcija prosečnih prihoda

$$\bar{P}(x) = \frac{P(x)}{x}$$

Privredne funkcije

- $\bar{P}(x)$ - funkcija prosečnih prihoda

$$\bar{P}(x) = \frac{P(x)}{x}$$

- $\bar{C}(x)$ - funkcija prosečnih troškova

$$\bar{C}(x) = \frac{C(x)}{x}$$

Privredne funkcije

- $\bar{P}(x)$ - funkcija prosečnih prihoda

$$\bar{P}(x) = \frac{P(x)}{x}$$

- $\bar{C}(x)$ - funkcija prosečnih troškova

$$\bar{C}(x) = \frac{C(x)}{x}$$

- $\bar{D}(x)$ - funkcija prosečne dobiti

$$\bar{D}(x) = \frac{D(x)}{x}$$

Privredne funkcije

- $\bar{P}(x)$ - funkcija prosečnih prihoda

$$\bar{P}(x) = \frac{P(x)}{x}$$

- $\bar{C}(x)$ - funkcija prosečnih troškova

$$\bar{C}(x) = \frac{C(x)}{x}$$

- $\bar{D}(x)$ - funkcija prosečne dobiti

$$\bar{D}(x) = \frac{D(x)}{x}$$

Elastičnost funkcije $y(x)$: $E_{y(x),x} = \frac{x}{y(x)} \cdot y'(x)$

Zadatak 1.

Data je funkcija tražnje $x(p) = -0.1p + 5$.

- (i) Naći funkciju ukupnih prihoda $P(x)$;
- (ii) Naći cenu p takvu da ukupan prihod bude maksimalan;
- (iii) Naći funkciju elastičnosti ukupnih prihoda u zavisnosti od cene proizvoda.

Zadatak 1.

Data je funkcija tražnje $x(p) = -0.1p + 5$.

(i) Naći funkciju ukupnih prihoda $P(x)$;

(ii) Naći cenu p takvu da ukupan prihod bude maksimalan;

(iii) Naći funkciju elastičnosti ukupnih prihoda u zavisnosti od cene proizvoda.

(i) $P(x) =$

(ii) a) 2,5   b) 4   c) 20   d) 25   e) 150   f) 50   g) 5   h) 80

(iii) $E_{P,p} =$

Zadatak 1.

Data je funkcija tražnje $x(p) = -0.1p + 5$.

- (i) Naći funkciju ukupnih prihoda $P(x)$;
- (ii) Naći cenu p takvu da ukupan prihod bude maksimalan;
- (iii) Naći funkciju elastičnosti ukupnih prihoda u zavisnosti od cene proizvoda.

$$(i) P(x) = 50x - 10x^2$$

$$(ii) a) 2,5 \quad b) 4 \quad c) 20 \quad d) 25 \quad e) 150 \quad f) 50 \quad g) 5 \quad h) 80$$

$$(iii) E_{P,p} =$$

Zadatak 1.

Data je funkcija tražnje $x(p) = -0.1p + 5$.

- (i) Naći funkciju ukupnih prihoda $P(x)$;
- (ii) Naći cenu p takvu da ukupan prihod bude maksimalan;
- (iii) Naći funkciju elastičnosti ukupnih prihoda u zavisnosti od cene proizvoda.

$$(i) P(x) = 50x - 10x^2$$

$$(ii) a) 2,5 \quad b) 4 \quad c) 20 \quad d) 25 \quad e) 150 \quad f) 50 \quad g) 5 \quad h) 80$$

$$(iii) E_{P,p} =$$

Rešenje: d)

Zadatak 1.

Data je funkcija tražnje $x(p) = -0.1p + 5$.

(i) Naći funkciju ukupnih prihoda $P(x)$;

(ii) Naći cenu p takvu da ukupan prihod bude maksimalan;

(iii) Naći funkciju elastičnosti ukupnih prihoda u zavisnosti od cene proizvoda.

$$(i) P(x) = 50x - 10x^2$$

$$(ii) a) 2,5 \quad b) 4 \quad c) 20 \quad d) 25 \quad e) 150 \quad f) 50 \quad g) 5 \quad h) 80$$

$$(iii) E_{P,p} = \frac{50 - 2p}{50 - p}$$

Rešenje: d)

Zadatak 4.

Data je funkcija tražnje $x(p) = \sqrt{100 - p}$. Ako je funkcija ukupnih troškova data sa $C(x) = 3x^2 - 140x + 1000$, naći:

- (i) funkciju ukupne dobiti i funkciju elastičnosti ukupne dobiti u odnosu na količinu proizvodnje;
- (ii) cenu p tako da dobit bude maksimalna.

Zadatak 4.

Data je funkcija tražnje $x(p) = \sqrt{100 - p}$. Ako je funkcija ukupnih troškova data sa $C(x) = 3x^2 - 140x + 1000$, naći:

- (i) funkciju ukupne dobiti i funkciju elastičnosti ukupne dobiti u odnosu na količinu proizvodnje;
- (ii) cenu p tako da dobit bude maksimalna.

$$(i) D(x) =$$

$$E_{D(x),x} =$$

$$(ii) a) 26 \quad b) 8 \quad c) 55 \quad d) 36 \quad e) 75 \quad f) 46 \quad g) 64 \quad h) 24$$

Zadatak 4.

Data je funkcija tražnje $x(p) = \sqrt{100 - p}$. Ako je funkcija ukupnih troškova data sa $C(x) = 3x^2 - 140x + 1000$, naći:

- (i) funkciju ukupne dobiti i funkciju elastičnosti ukupne dobiti u odnosu na količinu proizvodnje;
- (ii) cenu p tako da dobit bude maksimalna.

$$(i) D(x) = -x^3 - 3x^2 + 240x - 1000$$

$$E_{D(x),x} =$$

$$(ii) a) 26 \quad b) 8 \quad c) 55 \quad d) 36 \quad e) 75 \quad f) 46 \quad g) 64 \quad h) 24$$

Zadatak 4.

Data je funkcija tražnje $x(p) = \sqrt{100 - p}$. Ako je funkcija ukupnih troškova data sa $C(x) = 3x^2 - 140x + 1000$, naći:

- (i) funkciju ukupne dobiti i funkciju elastičnosti ukupne dobiti u odnosu na količinu proizvodnje;
- (ii) cenu p tako da dobit bude maksimalna.

$$(i) D(x) = -x^3 - 3x^2 + 240x - 1000$$

$$E_{D(x),x} = \frac{-3x^3 - 6x^2 + 240x}{-x^3 - 3x^2 + 240x - 1000}$$

$$(ii) a) 26 \quad b) 8 \quad c) 55 \quad d) 36 \quad e) 75 \quad f) 46 \quad g) 64 \quad h) 24$$

Zadatak 4.

Data je funkcija tražnje $x(p) = \sqrt{100 - p}$. Ako je funkcija ukupnih troškova data sa $C(x) = 3x^2 - 140x + 1000$, naći:

- (i) funkciju ukupne dobiti i funkciju elastičnosti ukupne dobiti u odnosu na količinu proizvodnje;
- (ii) cenu p tako da dobit bude maksimalna.

$$(i) D(x) = -x^3 - 3x^2 + 240x - 1000$$

$$E_{D(x),x} = \frac{-3x^3 - 6x^2 + 240x}{-x^3 - 3x^2 + 240x - 1000}$$

$$(ii) a) 26 \quad b) 8 \quad c) 55 \quad d) 36 \quad e) 75 \quad f) 46 \quad g) 64 \quad h) 24$$

Rešenje: d)

Zadatak 14.

Data je funkcija prosečne dobiti $\bar{D}(x) = -3x + 140 - 1200/x$ i funkcija tražnje tog proizvoda $x(p) = 50 - p/2$. Odrediti:

- (i) funkciju ukupnih troškova $C(x)$;
- (ii) cenu p za koju će ti ukupni troškovi biti minimalni.

Zadatak 14.

Data je funkcija prosečne dobiti $\bar{D}(x) = -3x + 140 - 1200/x$ i funkcija tražnje tog proizvoda $x(p) = 50 - p/2$. Odrediti:

(i) funkciju ukupnih troškova $C(x)$;

(ii) cenu p za koju će ti ukupni troškovi biti minimalni.

(i) $C(x) =$

(ii) a) 60

b) 80

c) 140

d) 180

e) 270

f) 85

g) 20

h) 150

Zadatak 14.

Data je funkcija prosečne dobiti $\bar{D}(x) = -3x + 140 - 1200/x$ i funkcija tražnje tog proizvoda $x(p) = 50 - p/2$. Odrediti:

(i) funkciju ukupnih troškova $C(x)$;

(ii) cenu p za koju će ti ukupni troškovi biti minimalni.

$$(i) C(x) = x^2 - 40x + 1200$$

- (ii) a) 60   b) 80   c) 140   d) 180
      e) 270   f) 85   g) 20   h) 150

Zadatak 14.

Data je funkcija prosečne dobiti $\bar{D}(x) = -3x + 140 - 1200/x$ i funkcija tražnje tog proizvoda $x(p) = 50 - p/2$. Odrediti:

- (i) funkciju ukupnih troškova $C(x)$;
- (ii) cenu p za koju će ti ukupni troškovi biti minimalni.

$$(i) C(x) = x^2 - 40x + 1200$$

(ii) a) 60	b) 80	c) 140	d) 180
e) 270	f) 85	g) 20	h) 150

Rešenje: a)

Zadatak 19.

Naći elastičnost funkcije ukupnih prihoda u zavisnosti od cene, ako je $P(x) = 60x - x^2$. Izračunati kolika je elastičnost za cenu $p = 22$ evra. Rečima objasniti šta pokazuje dobijena vrednost.

Zadatak 19.

Naći elastičnost funkcije ukupnih prihoda u zavisnosti od cene, ako je $P(x) = 60x - x^2$. Izračunati kolika je elastičnost za cenu $p = 22$ evra. Rečima objasniti šta pokazuje dobijena vrednost.

$$E_{P,p} =$$

$$E_{P,22} =$$

Zadatak 19.

Naći elastičnost funkcije ukupnih prihoda u zavisnosti od cene, ako je $P(x) = 60x - x^2$. Izračunati kolika je elastičnost za cenu $p = 22$ evra. Rečima objasniti šta pokazuje dobijena vrednost.

$$E_{P,p} = \frac{60 - 2p}{60 - p}$$

$$E_{P,22} =$$

Zadatak 19.

Naći elastičnost funkcije ukupnih prihoda u zavisnosti od cene, ako je $P(x) = 60x - x^2$. Izračunati kolika je elastičnost za cenu $p = 22$ evra. Rečima objasniti šta pokazuje dobijena vrednost.

$$E_{P,p} = \frac{60 - 2p}{60 - p}$$

$$E_{P,22} = \frac{8}{9} \approx 0,42$$

Zadatak 19.

Naći elastičnost funkcije ukupnih prihoda u zavisnosti od cene, ako je $P(x) = 60x - x^2$. Izračunati kolika je elastičnost za cenu $p = 22$ evra. Rečima objasniti šta pokazuje dobijena vrednost.

$$E_{P,p} = \frac{60 - 2p}{60 - p}$$

$$E_{P,22} = \frac{8}{9} \approx 0,42$$

Ako se p poveća za 1%, $P(p)$ će se povećati za 0,42%.

Zadatak 3.

Data je funkcija tražnje $x(p) = 200 - 2p$. Ako je funkcija ukupnih troškova data sa $C(x) = x^2/2 - 200x + 20000$, naći:

- (i) funkciju ukupne dobiti i interval rentabilnosti;
- (ii) cenu p tako da dobit bude maksimalna.

Zadatak 3.

Data je funkcija tražnje $x(p) = 200 - 2p$. Ako je funkcija ukupnih troškova data sa $C(x) = x^2/2 - 200x + 20000$, naći:

- (i) funkciju ukupne dobiti i interval rentabilnosti;
- (ii) cenu p tako da dobit bude maksimalna.

$$(i) D(x) = \quad , x \in (\quad , \quad)$$

$$(ii) a) 150 \quad b) 5 \quad c) 25 \quad d) 50 \quad e) 100 \quad f) 75 \quad g) 8 \quad h) 125$$

Zadatak 3.

Data je funkcija tražnje $x(p) = 200 - 2p$. Ako je funkcija ukupnih troškova data sa $C(x) = x^2/2 - 200x + 20000$, naći:

- (i) funkciju ukupne dobiti i interval rentabilnosti;
- (ii) cenu p tako da dobit bude maksimalna.

$$(i) D(x) = -x^2 + 300x - 20000, x \in (\quad , \quad)$$

$$(ii) a) 150 \quad b) 5 \quad c) 25 \quad d) 50 \quad e) 100 \quad f) 75 \quad g) 8 \quad h) 125$$

Zadatak 3.

Data je funkcija tražnje $x(p) = 200 - 2p$. Ako je funkcija ukupnih troškova data sa $C(x) = x^2/2 - 200x + 20000$, naći:

- (i) funkciju ukupne dobiti i interval rentabilnosti;
- (ii) cenu p tako da dobit bude maksimalna.

$$(i) D(x) = -x^2 + 300x - 20000, x \in (100, \quad)$$

$$(ii) a) 150 \quad b) 5 \quad c) 25 \quad d) 50 \quad e) 100 \quad f) 75 \quad g) 8 \quad h) 125$$

Zadatak 3.

Data je funkcija tražnje $x(p) = 200 - 2p$. Ako je funkcija ukupnih troškova data sa $C(x) = x^2/2 - 200x + 20000$, naći:

- (i) funkciju ukupne dobiti i interval rentabilnosti;
- (ii) cenu p tako da dobit bude maksimalna.

$$(i) D(x) = -x^2 + 300x - 20000, x \in (100, 200)$$

$$(ii) a) 150 \quad b) 5 \quad c) 25 \quad d) 50 \quad e) 100 \quad f) 75 \quad g) 8 \quad h) 125$$

Zadatak 3.

Data je funkcija tražnje $x(p) = 200 - 2p$. Ako je funkcija ukupnih troškova data sa $C(x) = x^2/2 - 200x + 20000$, naći:

- (i) funkciju ukupne dobiti i interval rentabilnosti;
- (ii) cenu p tako da dobit bude maksimalna.

$$(i) D(x) = -x^2 + 300x - 20000, x \in (100, 200)$$

$$(ii) a) 150 \quad b) 5 \quad c) 25 \quad d) 50 \quad e) 100 \quad f) 75 \quad g) 8 \quad h) 125$$

Rešenje: c)

Zadaci

Zadatak 5. Data je funkcija ukupnih prihoda $P(x) = -2x^2 + 100x$.

(i) Naći funkciju tražnje $x(p)$ i $P(p)$;

(ii) Ako je data funkcija prosečne dobiti $\bar{D}(x) = -3x + 140 - 1200/x$, naći obim proizvodnje za koju se ostvaruju minimalni troškovi;

(iii) Koliki su minimalni troškovi?

Zadatak 5. Data je funkcija ukupnih prihoda $P(x) = -2x^2 + 100x$.

(i) Naći funkciju tražnje $x(p)$ i $P(p)$;

(ii) Ako je data funkcija prosečne dobiti $\bar{D}(x) = -3x + 140 - 1200/x$, naći obim proizvodnje za koju se ostvaruju minimalni troškovi;

(iii) Koliki su minimalni troškovi?

Zadatak 6. Data je funkcija tražnje $x(p) = 100 - 2p$. Naći cenu tako da ukupan prihod bude maksimalan i naći taj prihod.

Zadatak 5. Data je funkcija ukupnih prihoda $P(x) = -2x^2 + 100x$.

(i) Naći funkciju tražnje $x(p)$ i $P(p)$;

(ii) Ako je data funkcija prosečne dobiti $\bar{D}(x) = -3x + 140 - 1200/x$, naći obim proizvodnje za koju se ostvaruju minimalni troškovi;

(iii) Koliki su minimalni troškovi?

Zadatak 6. Data je funkcija tražnje $x(p) = 100 - 2p$. Naći cenu tako da ukupan prihod bude maksimalan i naći taj prihod.

Zadatak 11. Data je funkcija ukupnih troškova za neki proizvod $C(x) = 2x^2 + 20$ i funkcija tražnje tog proizvoda $x(p) = 60 - 2p$, gde je x količina robe, a p cena u dinarima. Odrediti:

(i) funkciju ukupnih prihoda $P(x)$;

(ii) cenu p pri kojoj će se ostvariti maksimalna dobit i odrediti je;

(iii) ukupan prihod u uslovima maksimalne dobiti.

Zadaci

Zadatak 26. Date su funkcije ukupne dobiti $D(x) = 120 + 810x - 3x^2$ i prosečnih troškova $\bar{C}(x) = x - 210 - \frac{120}{x}$. Naći:

- (i) funkciju ukupnih prihoda i funkciju elastičnosti ukupnih prihoda u odnosu na količinu proizvodnje;
- (ii) cenu p tako da ukupni prihodi budu maksimalni.

Zadatak 26. Date su funkcije ukupne dobiti $D(x) = 120 + 810x - 3x^2$ i prosečnih troškova $\bar{C}(x) = x - 210 - \frac{120}{x}$. Naći:

- (i) funkciju ukupnih prihoda i funkciju elastičnosti ukupnih prihoda u odnosu na količinu proizvodnje;
- (ii) cenu p tako da ukupni prihodi budu maksimalni.

Zadatak 36. Date su funkcije prosečnih prihoda $\bar{P}(x) = -3x + 600$ i prosečnih troškova $\bar{C}(x) = x + 3000/x$. Naći:

- (i) funkcije tražnje i ukupne dobiti,
- (ii) cenu p za koju je ukupna dobit maksimalna,
- (iii) maksimalnu dobit.